

2020

Verksamhetsberättelse – Toimintakertomus

Finskt förvaltningsområde – Suomen kielen hallintoalue

Anoo Niskanen

Innehåll - Sisältö

1	Introduktion – Johdanto.....	3
2	Barn och ungdomar – Lapset ja nuoret.....	5
3	Äldreomsorg – Vanhustenhoito.....	10
4	Språk och kultur – Kieli ja kulttuuri.....	13
5	Friskvård – Hyvinvointi.....	18
7	Informationsinsatser och media – Tiedotustoimenpiteet ja media.....	20
8	Referensgruppen och styrgruppen – Referenssiryhmä ja johtoryhmä.....	25
9	Referenslista – Referenssilista.....	27

1 Introduktion – Johdanto

Sverige är sedan år 2000 ansluten till Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Genom denna anslutning erkändes judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoriteter. Jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli erkändes som nationella minoritetsspråk. Enligt Europarådets ramkonvention är det upp till de undertecknande länderna att bestämma enligt vilka kriterier minoriteterna ska utses. I Sverige har riksdagen bestämt följande kriterier för att få status som nationell minoritet. En nationell minoritet ska:

- vara en grupp med en uttalad samhörighet, som går att urskilja från den övriga befolkningen,
- ha en religiös, språklig, traditionell eller kulturell särart, som den inte delar med andra,
- ha en uttalad vilja att behålla sin identitet,
- ha historiska eller långvariga band med Sverige.

Utifrån dessa kriterier har Sverige erkänt judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar som nationella minoriteter i Sverige. Samerna är dessutom erkända som urfolk.

I Sverige tillämpas principen om självidentifikation för att avgöra vilka som ingår i en nationell minoritet. Det är individen själv som bestämmer om hen tillhör en nationell minoritet eller inte.

Källa: Skövde kommuns mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, Dnr KS2019.0281.

Minoritetslagen

Lagen (SFS 2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) har gällt i Sverige sedan januari 2010.

Lagen beskriver vilka rättigheter de nationella minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska. Samtliga kommuner och andra myndigheter i Sverige är skyldiga att informera mi-

minoriteterna om deras rättigheter. De är också skyldiga att skydda de nationella minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur. Dessutom är kommuner och andra myndigheter skyldiga att ge de nationella minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.

I förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska är kommunerna skyldiga att ordna förskola och äldreomsorg på dessa nationella minoritetsspråk. De personer som vill använda sitt nationella minoritetsspråk i kontakten med kommunerna har rätt att göra detta både muntligt och skriftligt.

Källa: www.minoritet.se

Finskt förvaltningsområde

Skövde kommun ingår i förvaltningsområdet för det finska språket och därför har den sverigefinska minoriteten i Skövde särskilda rättigheter.

Dessa rättigheter innebär bland annat att:

- enskilda har rätt att använda finska vid muntliga och skriftliga kontakter med myndigheter i enskilt ärende där myndigheten är beslutsfattare
- myndigheten är skyldig att ge muntligt svar på finska samt att på begäran ge en skriftlig översättning av beslut och motivering. Myndigheten kan bestämma särskild tid och plats där servicen ges på finska
- kommunerna har särskilda skyldigheter att anordna äldreomsorg och förskoleverksamhet, helt eller till väsentlig del på finska, om någon i förvaltningsområdet önskar detta

Källa: Lagen (SFS 2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk

I denna verksamhetsberättelse beskrivs arbetet med finskt förvaltningsområde inom Skövde kommun. Kommunen får varje år 990 000 kr i statsbidrag för arbetet med finskt förvaltningsområde och statsbidragets användning redovisas till Länsstyrelsen i Stockholm.

Sverigefinska invånare i Skövde

Ungefär 7,6 % av Skövde kommuns invånare, c:a 4 248 personer, har sverigefinsk härkomst om första, andra och tredje generationen räknas, enligt SCB:s statistik till och med 31 december 2018.

2 Barn och ungdomar – Lapset ja nuoret

Finskspråkig verksamhet i förskolan – Suomenkielistä toimintaa esikoulussa

Språkstödet i finska i förskoleklass har fortsatt under 2020 med Merja Repo som pedagog. Språkstödet i förskoleklass har bekostats med statsbidraget för finskt förvaltningsområde. Två barn på Lundenskolan och Rydskolan har fått språkstöd i finska under år 2020. Två ansökningar kom från Norrmalmsskolan under 2020, men på grund av coronapandemin har språkstödet för dessa elever fått vänta. De kommer att få språkstöd från och med 2021. Under 2021 får fem barn språkstöd. Dessa elever går på Lundenskolan, Rydskolan, Norrmalmsskolan och Timmersdala skola.

Finskspråkig förskoleverksamhet har erbjudits på Dalvägens förskola under år 2020. Barn med sverigefinsk bakgrund har förtur till Dalvägens förskola, där Eija Kempainen arbetar deltid. Antalet barn som deltog i finskspråkig verksamhet där under år 2020 var 12. Fyra av dem började förskoleklass på hösten. Antalet barn som fick finskspråkig verksamhet på Dalvägens förskola hösten 2019 var sex som fick det genom ansökan och ett ytterligare barn som fick det utan ansökan. Antalet barn som deltog i finskspråkig verksamhet i förskolan har alltså ökat under år 2020.

Rätten för enskilda att i vissa fall erbjudas förskola och viss annan pedagogisk verksamhet på finska, meänkieli eller samiska regleras sedan januari 2019 i 8 kap. 12 a § och 25 kap. 5 a § skollagen (2010:800). Lag (2018:1367):

12 a § En hemkommun som ingår i ett förvaltningsområde enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska erbjuda barn, vars vårdnadshavare begär det, plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska.

Vårdnadshavare som ansöker om förskoleplats för sitt barn ska tillfrågas om de önskar plats i sådan förskola som avses i första stycket. Lag (2018:1368).

Modersmålsundervisning – Äidinkielen opetus

Sammanlagt 18 elever fick modersmålsundervisning i finska under år 2020 på grundskolorna i Skövde, varav en gick på gymnasiet.

Modersmåls lärare för dessa elever var Eija Kemppainen. Sektor barn och utbildning bekostade denna verksamhet.

På Raoul Wallenbergsskolan fick åtta elever modersmålsundervisning av Anne Koskinen, varav två gick i förskoleklass. Raoul Wallenbergsskolan bekostade denna verksamhet.

Totalt har alltså 26 barn (varav två gick i förskoleklass) fått modersmålsundervisning i finska i grundskolan i Skövde kommun under 2020. Därtill har två barn fått språkstöd i finska i förskoleklass och tolv barn har deltagit i finskspråkig verksamhet på Dalvägens förskola. Totalt har 40 barn fått någon form av verksamhet på finska på förskolan, i förskoleklass eller i grundskolan i Skövde kommun under år 2020, vilket är en ökning med sju barn, då motsvarande antal år 2019 var 33.

Finskakurs för unga på Nyeport

Grundkursen i finska på fritidsgården Nyeport (som riktar sig till ungdomar som är 13-25 år) genomfördes som ett språkcafé varannan vecka under våren 2020 med två deltagare och med Taru Merranmaa som ledare, tills den ställdes in på grund av coronapandemin den 19 mars. Från och med 2 april genomfördes språkcaféet via WhatsApp och 30 april var sista gången för terminen. De två deltagare som var med från början när språkcaféet var på Nyeport fortsatte när det blev digitalt.

Under hösten 2020 påbörjades finskakursen för unga varje vecka med start 10 september. Kursledare var Miika Rajakisto, som bor i Göteborg. Antalet deltagare var fem, varav två hade gått kursen tidigare och tre var nya. Fyra av deltagarna hade finsk bakgrund. På grund av skärpta coronarestriktioner hölls kursen på distans via Zoom och Discord från och med 5 november.

Sånger och lekar för barn – Lasten laulut ja leikit

Under våren 2020 påbörjades sånger och lekar för barn på Finnhovi den 25 januari, men fick ställas in från och med 14 mars. Totalt hölls sånger och lekar för barn två gånger under året, 25/1 och 29/2.

Finsk kultur för barn – Suomalaista kulttuuria lapsille

Enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (2009:724) ska barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas särskilt (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009724-om-nationella-minoriteter-och_sfs-2009-724).

Därför har ett antal kulturevenemang inom finskt förvaltningsområde i Skövde kommun riktat sig till barn och unga.

Barnfilmer – Lasten filmit

Under 2020 har två finska filmer för barn visats på biograf Odeon. Vårens barnfilm ”När jag blev stulen andra veckan i juni” (Me Rosvolat) visades som sportlovsfilm 14/2 och den sågs av 33 barn och vuxna, vilket kan jämföras med 22 året innan. Höstens barnfilm ”Risto Rappare och en falsk Vincent” (Risto Rappääjä ja väärä Vincent), visades 30/10 som höstlovsfilm och sågs av 21 barn och vuxna. Filmerna visades gratis i samarbete med Skövde Filmfestival.

Risto Rappare och en falsk Vincent – Risto Rappääjä ja väärä Vincent.

Valborgsmaskerad 1/5 – Vappunaamiaisiet 1.5

Valborgsmaskeraden för barn, som skulle ha genomförts den 1 maj på Finnhovi i samarbete med Skövde finska förening, fick ställas in.

Lägerverksamhet för barn och unga – Lintujärven leiri

Sverigefinska Riksförbundets årliga sommarläger för barn och unga på Axevalla

folkhögskola, ”Lintujärven leiri”, fick ställas in och därför deltog inga barn från Skövde kommun. Deras lägeravgift har tidigare år subventionerats med statsbidraget för finskt förvaltningsområde.

Barnens Lilljul 19/12 – Lasten Pikkujoulu 19.12

Lilljulsfirandet för barn på Finnhovi, som var planerat den 28 november med Hannele Iivonen & co fick ställas in. Valto Savolainen ordnade i stället en digital julfest för barn den 19 december från Muhos i Finland.

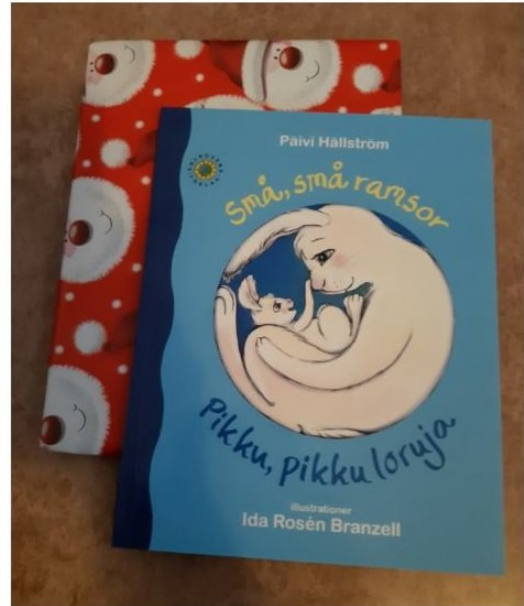

Digital julfest för barn 19/12 av Valto Savolainen från Muhos i Finland med Finnhovi i Skövde som bakgrund.

Bokpresent och Rättighetskassen – Kirjalahja ja Oikeuskassi

Under lilljulsfirandet på Finnhovi brukar de barn som deltar alltid få en julklapp, men då lilljulsfirandet på plats blev inställt, fick de hämta sina julklappar från Finnhovi under december månad. Paketen innehöll barnböcker på två språk (finska och svenska). Även Rättighetskassen för unga delades ut. Rättighetskassen riktar sig till sverigefinska unga som är c:a 15-25 år och togs fram av Fin i Väst i samarbete med Sverigefinska Ungdomsförbundet under våren 2020: <http://www.finnivast.se/2020/06/08/rattighetskassen/>

Tervetuloa hakemaan lapsellesi/lapsillesi kaksikielinen kirjalahja (suomi-ruotsi)! Välkommen att hämta en bokpresent till ditt barn/dina barn (finska-svenska)!

Pikku, pikku loruja - Små, små ramsor (noin 0-4-v, c:a 0-4 år)

Matka Suomeen - Resan till Finland (noin 4-12 v, c:a 4-12 år)

Hillan maailma - Hillas värld (noin 4-12 v, c:a 4-12 år)

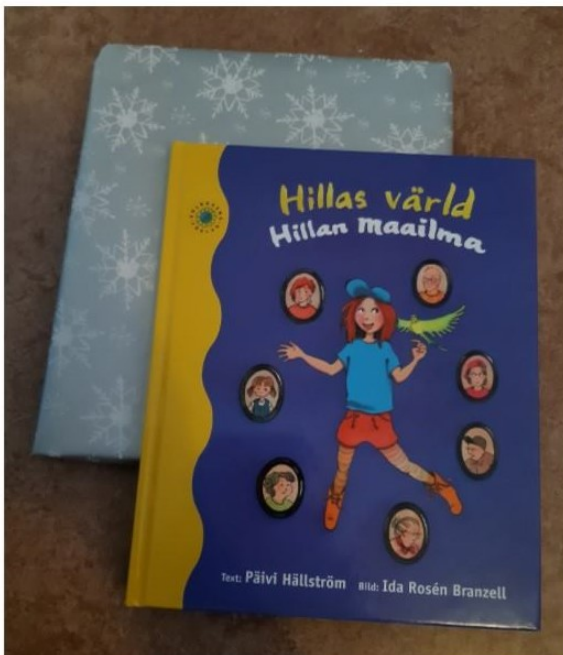
Nuorille (13-25 v) voit hakea Oikeuskassin

Till unga (13-25 år) kan du hämta Rättighetskassen

Paikka/plats: Finnhoivi, Skåningstorpsvägen 2, Skövde

(Ma – Pe klo 09.00-12.00 ja klo 12.30-16.30, Mån – Fre kl. 09.00-12.00 och

kl. 12.30-16.30) Jos on kysymyksiä, voit ottaa yhteyden: anoo.niskanen@skovde.se

3 Äldreomsorg – Vanhustenhoito

Skövde kommun sade upp avtalet med finskspråkiga äldreboendet Finlandiahemmet under år 2020. I ett pressmeddelande som publicerades på Mynewsdesk den 15 juni, stod denna informationstext:

Finlandiahemmet, en verksamhet för äldre på Norrmalm i centrala Skövde, har under en lång rad av år varit en viktig samarbetspartner till kommunens verksamhet. Nu behöver emellertid Skövde kommun säga upp avtalet efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen.

Domen från Högsta förvaltningsdomstolen kom under våren 2020 och den klargör att en kommun inte lagligen får teckna denna typ av avtal utan en föregående upphandling.

– Vi var förberedda på detta, men hoppades in i det sista på att Högsta förvaltningsdomstolen skulle lämna en öppning, åtminstone för den typ av idéburen verksamhet som Finlandiahemmet utför. Men så blev det inte och vi har bara att följa regelverket, säger Per Granath, chef för sektor vård och omsorg i Skövde kommun.

En förlängning av avtalet med Finlandiahemmet skulle kräva en upphandling.

– En upphandling av äldreomsorgsplatser är inte aktuell. Genom tillbyggnaden på Ekedal är kommunens behov täckta under ett antal år framåt, fortsätter Per Granath.

I stället hoppas han att Finlandiahemmet ska ställa om till trygghetsboende och därtill ansöka om att bli privat utförare av hemtjänst enligt LOV (lag om valfrikhetsystem) för att kunna erbjuda finsktalande hemtjänst på Finlandiahemmet, i närområdet och kanske också inom andra hemtjänstområden i Skövde kommun.

– Vi har ett väl etablerat LOV-system, Finlandiahemmet är välkomna att ansöka om att bli godkända som LOV-utförare. Som finskt förvaltningsområde har ju också Skövde kommun ett särskilt ansvar för att tillgodose behovet av finskspråkig vård- och omsorgspersonal. Vi har genom vår utbyggnad av Ekedal förutsättningar att inrätta en finskspråkig avdelning, så de finskspråkiga omsorgstagarnas behov ska vi kunna tillgodose, säger Per Granath.

Avtalet sägs upp till den 30 april 2021. Diskussioner pågår om att förlänga avtalstiden ytterligare några månader, om det underlättar omställningen till LOV-utförare.

https://www.mynewsdesk.com/se/skovde_kommun/pressreleases/skovde-kommun-saeger-upp-avtalet-med-finlandiahemmet-3012545

Innan avtalet löper ut kommer två finskspråkiga avdelningar med tio platser var att öppna på Äldrecentrum Ekedal och de boende som har störst vårdbehov och vars behov inte kan tillgodoses på Finlandiahemmet efter omställningen, kommer att erbjudas plats där. Andra finstalande som behöver en plats har självklart möjlighet att också få det efter en biståndsbedömning. Planeringen inför den första avdelningens öppnande påbörjades under hösten 2020. Finskspråkig personal från andra avdelningar på Äldrecentrum Ekedal kommer att flytta till den första nya avdelningen i mars och rekrytering av ytterligare tvåspråkig personal påbörjades i slutet av 2020. Ansvarig chef för den finskspråkiga avdelningen är Ingela Fagerström.

Bild från den första nya avdelningen för finskspråkiga som öppnar i mars 2021 på Äldrecentrum Ekedal.

Utbildning för pedagoger samt vård- och omsorgspersonal 22-23/10

Koulutusta pedagogeille sekä hoito- ja hoiv- alan henkilökunnalle 22.-23.11

Den 22-23 oktober hölls en kurs för finskspråkiga pedagoger och finskspråkig vård- och omsorgspersonal på Axevalla folkhögskola. Det kom fyra deltagare från sektor vård och omsorg inom Skövde kommun och fyra deltagare från Finlandiahemmet i Skövde samt två pedagoger från sektor barn och utbildning. En anmäld från sektor vård och omsorg lämnade återbud på grund av sjukdom, så totalt elva var anmälda till kursen, men tio deltog. Finskt förvaltningsområde bekostade kursavgiften för kursdeltagarna från Skövde och betalade vikariekostnader för de deltagare som arbetar inom sektor vård och omsorg i Skövde kommun.

Kursledare var språkvårdarna Riina Heikkilä och Tarja Larsson från Språkrådet vid Institutet för språk och folkminnen, ISOF. Priska Palo från Axevalla folkhögskola var kursvärd och kursansvarig var Axevalla folkhögskolas rektor Elina Majakari. Kursdeltagarna hade möjlighet att övernatta på Axevalla folkhögskola, då kursen varade i två dagar. Deltagarna var nöjda med kursen. Någon av tyckte att terminologin var lite svår, men överlag har återkopplingen varit positiv.

4 Språk och kultur – Kieli ja kulttuuri

En del finskspråkiga kulturevenemang genomfördes i Skövde under 2020 och de presenteras nedan. Tyvärr blev flera planerade evenemang inställda på grund av coronapandemin.

Sverigefinnarnas dag 24/2 Ruotsinsuomalaisten päivä 24.2

Sverigefinnarnas dag, som är den 24 februari, firades under två dagar. Söndagen den 23/2 visades den nya finska filmen "Mitt hjärta är finskt" på biograf Odeon i samarbete med föreningen Skövde Filmfestival. Den 24/2 flaggades det för första gången med den sverigefinska flaggan i flera av Skövde kommuns flaggstänger. På eftermiddagen den 24/2 hölls ett författarsamtal med den finska författaren Antti Tuuri på biograf Odeon och efteråt bjöds på karelska piroger. Senare på kvällen visade Anna Heikkinen och Längtans Kapell sin musikteaterföreställning "Sagolandet-Satunmaa" i Stadsbiblioteket på Skövde Kulturhus.

Ruotsinsuomalaisten päivä Skövden Kulttuuritalolla Sverigefinnarnas dag vid Skövde Kulturhus

Su 23.2 näytetään filmi
"Olen suomalainen"
klo 10.00 elokuvateatteri Odeonissa
Sön 23/2 visas filmen "Mitt hjärta är finskt" kl. 10.00 på biograf Odeon
Liput/biljetter: 70 kr (jäsenhinta/medlemspris 50 kr)

Ma 24.2 Kirjailija Antti Tuuri vierailee elokuvateatteri Odeonissa klo 16.00
Mån 24/2 Författarbesök av Antti Tuuri på biograf Odeon kl. 16.00
Ilmainen sisäänpääsy! Fri entré!

Ma 24.2 Anna Heikkinen & Längtans Kapell esittää Satumaan-Sagolandet kaupunginkirjastossa klo 18.00
Mån 24/2 Satunmaa-Sagolandet av Anna Heikkinen & Längtans Kapell på stadsbiblioteket kl. 18.00
Ilmainen sisäänpääsy! Fri entré!

 Osoite/adress:
Trädgårdsgatan 9,
Skövde

www.skovde.se/suomeksi

Mingelbilder från biograf Odeon, där Antti Tuuri från Finland var på författarbesök.

Finskspråkig teater – Suomenkielistä teatteria

Den digitala livesändningen Nokia, som skulle ha visats på biograf Odeon på Skövde Kulturhus den 4 december blev inställd.

Nya finska filmer – Uudet suomalaiset filmit

Sammanlagt sju nya finska filmer, varav två barnfilmer, skulle ha visats under år 2020 på biograf Odeon på Kulturhuset i Skövde. Filmerna visas i samarbete med föreningen Skövde Filmfestival. Två av vårens filmer blev inställda, men de kunde visas på hösten i stället. Två av höstens filmer ställdes in, så totalt visades fem nya finska filmer under 2020, varav en visades två gånger.

Bild från filmen "Mitt hjärta är finskt" om den finska sångaren Kari Tapio.

Publiksiffror/Yleisön lukumäärä:

Datum	Filmtitel	Publik
14/2	När jag blev stulen andra veckan i juni (Me rosvolat)	33
23/2	Mitt hjärta är finskt (Olen suomalainen)	45
28/9	Mitt hjärta är finskt (Olen suomalainen)	30
12/10	Marias paradis (Marian paratiisi)	20
26/10	Människans lott (Ihmisen osa)	19
30/10	Risto Rappare och en falsk Vincent	12

9/11 Skogsjätten (Metsäjätti), ställdes in på grund av corona

23/11 Stålsystrar (Teräsleidit), ställdes in på grund av corona

Alla visningar utom ”Mitt hjärta är finskt” den 23 februari hade max 48 biljetter/föreställning till försäljning. Barnfilmerna visades gratis.

Finska Mors dag – Suomalainen Äitienpäivä

År 2020 hade Skövde finska förening arrangörsansvar för Finska Morsdag, som firas den första söndagen i maj varje år, men firandet blev inställt.

Berättarcafé – Tarinakahvila

Hösten 2019 startade ett berättarcafé på finska vid Södra Ryds bibliotek. Under våren 2020 skulle berättarcafét ha genomförts fyra måndagar (13/1, 10/2, 16/3 och 20/4) kl. 14.00-15.30, men det blev inställt från och med mars. Under de två gånger som berättarcafét genomfördes, deltog tre personer per gång. Deltagarna bjöds på fika och samordnaren för finskt förvaltningsområde deltog också. Antal deltagare var 4-5 personer (samordnaren ej medräknad) under hösten 2019, så det blev en minskning i antalet deltagare under våren 2020 innan coronapandemin bröt ut. Under juni ställdes berättarcafét om till ”Wald and talk” på finska utomhus med start från Södra Ryds bibliotek 10 och 24 juni, men ingen kom, så verksamheten ställdes in hösten 2020.

Bokcirkel – Lukupiiri

Hösten 2019 startade också en bokcirkel på finska vid Södra Ryds bibliotek för att främja det finska språket. Bokcirkeln fortsatte på måndagseftermiddagar under våren 2020 (27/1, 2/3, 30/3 och 4/5) kl. 14.00-15.30, tills den blev inställd i slutet av mars. Under första tillfället 27/1 deltog sju personer och vid andra tillfället 2/3 deltog åtta (samordnaren ej medräknad). Deltagarna bjöds på fika. I juni 2020 gjordes ett försök

Tarinakahvila suomeksi

Berättarcafé på finska vid Södra Ryds bibliotek

13
januari

Tid: Päivät ja ajat: 13/1, 10/2, 16/3 ja 20/4 klo 14.00-15.30

Plats: Paikka: Södra Rydin kirjasto

Tervetuloa tarinakahvilaan!
Kerromme tarinoita elämästä. Tervetuloa kertomaan ja kuuntelemaan!

Lisää tietoa löytyy täältä: www.skovde.se/suomeksi

att ha bokcirkeln utomhus i stället den 17 juni, men endast en person deltog. Regeringens officiella informationssida om nationella minoriteter [Minoritet.se](https://www.minoritet.se), som Sametinget har ansvar för, gjorde ett reportage om bokcirkeln på finska i Skövde under sommaren 2020:

<https://www.minoritet.se/6552>

Under hösten 2020 började bokcirkeln på plats vid Södra Ryds bibliotek med en möjlighet att delta på distans via Teams måndagarna 31/8, 28/9, 26/10 och 23/11 kl. 14.00-15.30. Det hölls också en digital uppstart den 17 augusti, då det gavs möjlighet att få handledning i användningen av Teams. En deltagare deltog i bokcirkeln på distans och övriga på plats.

Bokcirkeln flyttades senare under hösten till Konstmuseet vid Kulturhuset i Skövde, då lokalerna är större där och

det var lättare att hålla säkerhetsavstånd, men när Kulturhuset stängde ställdes bokcirkeln in. Vid första tillfället 31/8 deltog sju personer varav en via Teams (samordnaren inte medräknad). Vid andra tillfället 28/9 deltog fyra personer varav en via Teams. Tredje tillfället hölls på Konstmuseet vid Skövde Kulturhus den 26/10 och då deltog fyra personer på plats. Denna gång gjordes också en inspelning till en kulturfilm efter önskemål från biblioteksförståndare Sara Andersson vid Södra Ryds bibliotek. Samtycke till bildtagning har inhämtats från alla deltagare på bilden nedan. Sista tillfället med bokcirkeln hölls digitalt via Teams 23/11 med en deltagare, då Skövde Kulturhus var stängt på grund av coronarestriktioner.

Lukupiiri

Haluatko kesäksi lukemista?

17
juni
Tid: 10.00 - 11.00
Plats: S. Rydin Kirjasto
Timmervägen 1, Skövde

Tervetuloa ulkoilmalukupiiriin
Tapaamme Södra Rydin kirjaston edessä klo 10 keskiviikkona 17. kesäkuuta. Istumme tuoleilla kirjaston ulkopuolella. Jos sataa, voimme olla Södra Rydin kirjastossa. Tervetuloa mukaan jos olet oireeton. Pidämme tietenkin etäisyyttä toisillemme.

Keskustelemme kevään lukupiirikirjoista. Jos et ole keväällä ollut mukana, olet yhtä tervetullut. Voit saada kesän yli lainaksi ne kirjat, joita lukupiirissä ollaan luettu. Jos olet jo lukenut kaikki lukupiirikirjat, voit saada muita kirjoja lainaksi kesän yli.

Lisää tietoa löytyy täältä: skovde.se/suomeksi

Seniormässan - Seniorimessut

Finskt förvaltningsområde ger årligen ett bidrag på 5 000 kr till Seniormässan, som brukar genomföras under hösten på Arena Skövde, men Seniormässan ställdes naturligtvis in år 2020.

Utställningen "När Finland kom till Sverige" 5-17/10

Näyttely "Kun Suomi Ruotsiin muutti" 5.-17.10

Under två veckor i oktober 2020 visades utställningen "När Finland kom till Sverige" i Askebergasalen på Kulturfabriken i Skövde. Det är Sverigefinska Riksförbundet som har gjort utställningen och den bestod av en videoutställning där unga berättar om sina sverigefinska rötter och ett antal rollups med intervjuer och bilder av personer som har kommit till Sverige från Finland av olika skäl. Personer med Skövde-anfuktning fanns också representerade i utställningen, som visades på många orter i Sverige under 2020 och som kommer att fortsätta att turnera runt om i landet.

Från invigningen av utställningen "När Finland kom till Sverige" på Skövde Kulturfabrik den 5 oktober 2020.

Bild: Seppo Puolle

Utställningen invigdes på Kulturfabriken i Skövde den 5 oktober av Pirkko Karjalainen, som är ordförande i Sverigefinska Riksförbundet och också ordförande i sverigefinska referensgruppen i Skövde. I samband med utställningen höll Kati Mäki Lundqvist och Ingemar Bengtsson en konsert på finska i Timboholmsalen på Kulturfabriken den 10 oktober.

Dialogeftermiddag med nationella minoriteter – Dialogi-iltapäivä kansallisten vähemmistöjen kanssa

Lördagen den 7 november skulle en dialogeftermiddag med samtliga nationella minoriteter ha genomförts för första gången på Kulturfabriken i Skövde i ett samarbete med Jenny Skarstedt, chef för kulturavdelningen. Ordförande i kultur- och fritidsnämnden, Petter Fahlström (L), skulle också ha deltagit och finskromska Ramona Lindeman skulle ha stått för underhållningen. Evenemanget fick dock ställas in med kort varsel och skjutas upp till våren 2021 då Kulturfabriken stängdes på grund av restriktioner i början av november.

Finlands självständighetsdag 6/12 – Suomen itsenäisyyspäivä 6.12

År 2020 firades Finlands 103:a självständighetsdag och den finskspråkiga församlingsverksamheten inom Skövde församling (Svenska kyrkan) hade arrangörsansvar i Skövde. På grund av coronapandemin genomfördes firandet digitalt den 5/12 via Svenska kyrkans Play-tjänst. Den nya finskspråkiga prästen i Skövde församling, Rolf Heikkinen, deltog under firandet, som spelades in i S:t Matteus kyrka.

Suomen Itsenäisyyspäivän musiikkijumalanpalvelus 5.12 klo 15.00

Suora lähetys **lauantaina 5. joulukuuta 2020 klo 15:00** Skövden Ruotsin kirkon digitaalipalvelussa: <https://www.svenskakyrkan.se/skovde/play>

Laulu: Eva Kempainen

Keskustelu pappien Mikko Ollilaisen ja Rolf Heikkisen välillä

Jumalanpalvelus näytetään kaksi viikkoa Skövden Ruotsin kirkon Play-sivun kautta.

Finlands självständighetsdags musikgudstjänst 5/12 kl. 15.00

Direktsänds **lördagen den 5 december 2020 kl. 15:00** i Svenska kyrkan Skövdes digitala tjänst: <https://www.svenskakyrkan.se/skovde/play>

Sång: Eva Kempainen

Samtal mellan prästerna Mikko Ollianen och Rolf Heikkinen

Gudstjänsten finns på Play i två veckor.

Svenska kyrkan
I SKÖVDE

6 Friskvård – Hyvinvointi

Friskvårdens dag 6/9 – Kuntoilupäivä 6.9

Friskvårdens dag, där finskt förvaltningsområde deltar årligen, blev inställt.

Möte om väntjänstverksamhet 17/10 – Kokous ystäväpalvelusta 17.10

Ett informationsmöte gällande en ny väntjänstverksamhet på finska hölls på Finnhovi den 17 oktober. Seija Sjöstedt från Stockholm kom och berättade om motsvarande väntjänstverksamhet i Stockholm. Jorma och Iisu Väliranta underhöll med allsång och musik. Fika bjöds på under coronasäkra former. Ungefär 25 personer deltog. Ett antal personer anmälde sitt intresse för att delta i verksamheten.

Seija Sjöstedt, Stockholm, berättar om väntjänstverksamhet på finska på Finnhovi 17/10.

Bild: Seppo Puolle

Allsång i samband med informationsmöte om väntjänstverksamhet.

Bild: Seppo Puolle

7 Informationsinsatser och media – Tiedotustoimenpiteet ja media

Under 2020 uppmärksammades firandet av Sverigefinnarnas dag av SLA både före (20/2) och efter (25/2) firandet.

Då mycket av verksamheten har varit på paus under år 2020 på grund av coronapandemin, har synligheten i media varit mindre än under övriga år. I oktober 2020 uppmärksammades dock utställningen "När Finland kom till Sverige", som kunde ses i Askebergasalen på Kulturfabriken i Skövde under två veckor.

Sverigefinska Riksförbundets ordförande Pirkko Karjalainen tittar på bilden med Skövdeparet Lea o Jouko Ojala.

FOTO: ROLAND SVENSSON

Utställningen visas på både rollups och med en katalog.

Personer från olika delar av landet, och med olika yrken presenteras på utställningen.

Sverigefinnar berättar

"När Finland kom till Sverige" är titeln på den vandringsutställning som just nu visas på Kulturfabriken. Utställningen berättar om den stora arbetskraftsvandringen från Finland till Sverige och om sverigefinnarnas historia.

Under 1960- och 1970-talet flyttade fler än 320 000 personer från Finland till Sverige när behovet av arbetskraftsinvandring var som störst. Många flyttade till Skövde där Volvo blev en av de stora arbetsgivarna.

För 50 år sedan nådde flyttvägen sin kulmen, och för att uppmärksamma alla

de som flyttade har Sverigefinska Riksförbundet producerat en vandringsutställning där personer från hela landet har intervjuats och fotograferats och som visas på rollups.

Skövdeparet Lea och Jouko Ojala är två av dem som intervjuats inför utställningen, och där de berättar

om arbete och utbildning.

Pirkko Karjalainen, som är ordförande i Sverigefinska Riksförbundet, invigde utställningen inför en coronanpassad publik under måndagen.

- Jag kom till Skövde 1969 för att hjälpa till i en familj som flyttat hit, jag skulle bara stanna i fyra måna-

der hade jag tänkt, men så blev det inte. Nu har jag jobbat på Volvos personalavdelning i 42 år, berättar Pirkko. Det var var många som kom till Sverige just för att hjälpa till i familjer som flyttat hit för arbete.

Intervjuerna finns även sammanställda i en utställningskatalog som är på både

finska och svenska. De ungas röster kommer också till tals med den tio minuter långa videoutställningen "Juuret - Rötter", där unga berättar om den sverigefinska identiteten utifrån sitt eget perspektiv. Utställningen visas till och med 17 oktober.

Roland Svensson

Artikel i SLA från invigningen av utställningen "När Finland kom till Sverige".

Informationsinsatser om finskt förvaltningsområde och information på finska Tiedottamistoimenpiteet suomen kielen hallintoalueesta ja suomenkielistä tiedo- tusta

Informationsbroschyren ”Stöttepelaren” översattes till finska år 2020. I den finns information om olika nationella och lokala stödinsatser som går att få, exempelvis till BRIS, Familjerådgivningen, Jourhavande medmänniska, Kvinnojouren Tranan, Utväg Skaraborg, Äldrelinjen, Ätstörningsenheten m.fl.

Broschyren finns på finska i digital version på Skövde kommuns webbsida:

<https://www.skovde.se/fi/hoito--hoiva/tukipilari---stottepelaren/>

Öppna informationsmöten – Avoimet tiedotustilaisuudet

Vårens öppna informationsmöte, som skulle ha hållits på Skövde Stadsbibliotek i samband med ett författarbesök av författaren Susanna Alakoski 4/5 blev inställt.

Höstens öppna informationsmöte hölls i sessionssalen i Stadshuset och även på distans via webben den 14 oktober. Juristen Kaisa Syrjänen Schaal var inbjuden som föreläsare. Kaisa Syrjänen Schaal var huvudsekreterare i regeringens utredning om uppföljning av minoritetspolitiken. Under informationsmötet berättade hon bland annat om slutbetänkandet ”Högre växel i minoritetspolitiken - Stärkt samordning och uppföljning” (SOU 2020:27). Hon deltog på distans.

Öppet informationsmöte i sessionssalen på Stadshuset den 14 oktober.

Informationsmaterial – Tiedotusmateriaali

Ett nytt informationsblad på finska med namnet Skövdeläinen (Skövdebo) skickades ut till samtliga Finlandsfödda (strax över 900 personer) i Skövde kommun två gånger under 2020. Informationsbladet hade också kortfattad information på svenska, då en del Finlandsfödda inte kan finska. Informationsbladet innehöll information om kommande aktiviteter inom förvaltningsområdet för det finska språket i Skövde kommun, men flera av dessa aktiviteter fick ställas in.

Informationsbladet kommer även fortsättningsvis att skickats ut till Finlandsfödda två gånger per och delas också ut under olika evenemang, så att även de som inte är födda i Finland kan få tillgång till informationen. Infobladet har också varit tillgängligt på Skövde kommuns finskspråkiga webbsida.

Informationsmaterial om finskspråkig verksamhet i Skövde kommun har producerats och spridits. Informationsmaterial gällande nationella minoriteter har också spridits i olika sammanhang, dock i mindre grad än tidigare år på grund av coronapandemin.

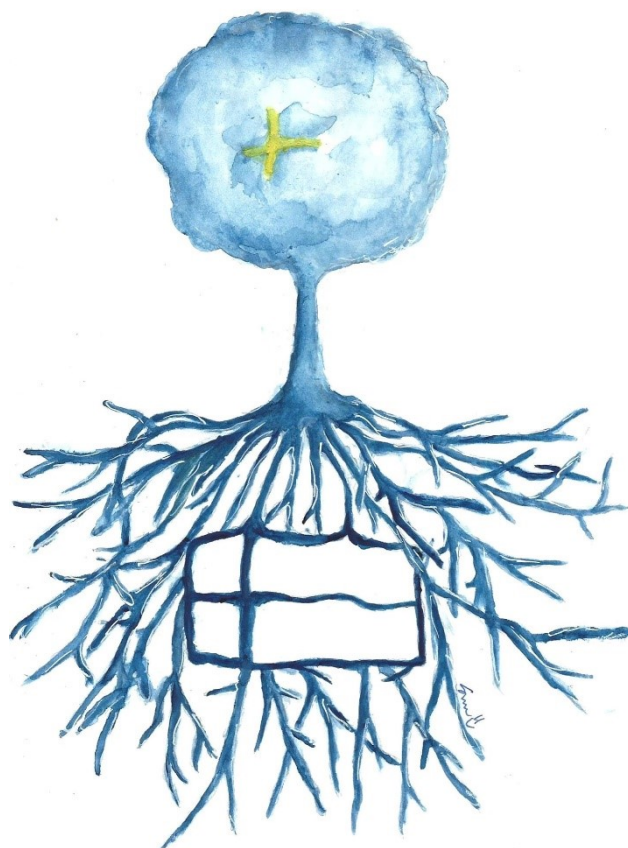
Kontinuerlig uppdatering av information på kommunens finskspråkiga webbsidor: www.skovde.se/suomeksi

Information i Facebookgruppen ”Finska rötter/Suomalaiset juuret”:

<https://www.facebook.com/groups/697942136959946>

och Facebooksidan med samma namn samt ”Finska Rötter - 2:a generationen”

Samordnaren har deltagit i regionala och nationella möten för samordnare, varav de flesta möten har varit på distans. Den 31 januari 2020 deltog samordnaren i en workshop på Finlandsinstitutet i Stockholm om hur det finska språket kan stödjas

genom hela livet. Workshopen ordnades av ISOF, Institutet för språk och folkminnen, som hade fått i uppdrag av regeringen att utarbeta ett handlingsprogram för bevarandet av de nationella minoritetsspråken.

Information på skolor - Tiedottaminen kouluissa

Samordnaren deltog i Språkdagen på Vasaskolan den 23 oktober och lärde ut grunder i det finska språket för högstadiel elever på skolan. Dagen brukar i vanliga fall uppmärksammas i september, men det blev uppskjutet år 2020. Under Språkdagen får eleverna lära sig lite om flera olika språk, däribland finska.

Språkdagen uppmärksammades på Vasaskolan 23/10.

Bild/kuva: Anoo Niskanen

8 Referensgruppen och styrgruppen – Referenssiryhmä ja johtoryhmä

Under år 2020 har sverigefinska referensgruppen haft 4 möten, då ett möte (15/4) blev inställt. Två av årets möten har haft deltagare både på plats och via webben. Sista mötet, som hölls 25 november, hölls helt digitalt via Zoom. Endast en medlem ur referensgruppen var frånvarande från det helt digitala mötet, men av andra skäl än tekniska.

Dessa personer har varit med i referensgruppen under 2020:

Skövde Finska Förening: Pirkko Karjalainen, Ritva Biderstén, Jari Rajala

Pensionärsföreningen Vipinä: Seija Mustonen och Lauri Lilja

Svenska kyrkans finskspråkiga arbete: Outi Syrjätie och Anneli Heikka

Nätverk för föräldrar med barn i förskoleålder: Kirsi Minkkinen och Heidi Ojuva

Träffpunkt Finnhovi: Seppo Puolle

Finlandiahemsföreningen: Unto Lassila

Sverigefinska Synskadadeförbundet: Raimo Kaihlavirta

Axevalla folkhögskola: Elina Majakari

Pirkko Karjalainen har varit ordförande och Seppo Puolle har varit sekreterare i referensgruppen. Samordnaren för finskt förvaltningsområde har deltagit på möten som Skövde kommuns representant.

Styrgruppen för finskt förvaltningsområde har också haft 4 möten under år 2020, då ett av vårens möten (6/5) blev inställt.

Dessa personer har varit med i styrgruppen under år 2020:

Ulrica Johansson, kommunalråd, ordförande i styrgruppen

Pirkko Karjalainen

Seija Mustonen

Seppo Puolle

Kirsi Minkkinen

Ritva Bidersten

Johan Rahmberg

Jonas Engelbrektsson

Annika Lund

Jenny Skarstedt

Samordnaren har varit sekreterare vid styrgruppens möten 2020.

Tack för gott samarbete!

Kiitos hyvästä yhteistyöstä!

9 Referenslista – Referenslista

Lag om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724): https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2009724-om-nationella-minoriteter-och_sfs-2009-724

Minoritet.se, www.minoritet.se

Mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet, Dnr KS2019.0281

Skövde kommuns finskspråkiga informationssidor: www.skovde.se/suomeksi